

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 14.05.1992, sp. zn. 2 Cao 77/92, ECLI:CZ:NS:1992:2.CAO.77.1992.1

Číslo: 14/1993

Právní věta: Pro vznik nároku na důchod za výsluhu let umělce (§ 40 odst.1 písm. c/ zákona č.100/1988 Sb.) je rozhodná jen doba zaměstnání, vykonávaná v pracovním poměru v některém z oborů činnosti, uvedených taxativně v ustanovení § 40 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., a to v trvání 30 roků. Splnění této podmínky potřebné doby zaměstnání uvedeného druhu nelze nahradit některým jiným zaměstnáním uváděným např. v ustanovení § 8 odst.1 písm. b) až f) zákona č. 100/1988 Sb.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 14.05.1992

Spisová značka: 2 Cao 77/92

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Důchod

Předpisy: 196/1991 Sb. § 8
§ 40

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení z 18. 7. 1991 byla zamítnuta žádost navrhovatele o důchod za výsluhu let s odůvodněním, že mu nárok na tento důchod nevznikl, neboť vykazuje dobu zaměstnání hudebníka pouze v období od 17. 9. 1962 do 31. 12. 1990, tj. v rozsahu 28 roků a 113 dnů, takže nesplňuje podmínku odpracování 30 roků této činnosti.

Navrhovatel v opravném prostředku namítal, že mu orgán důchodového zabezpečení nezapočetl dobu přípravy na pracovní uplatnění v období od 1. 9. 1954 do 30. 6. 1959, kdy byl jako student členem orchestru pražské konzervatoře.

Městský soud v Praze opravnému prostředku navrhovatele nevyhověl a přezkoumávané rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení potvrdil, když po provedeném dokazování dospěl k závěru, že navrhovatel nesplňuje podmínku 30 let profesionální činnosti člena orchestru, neboť jeho účast ve školním orchestru je pouze součástí povinné výuky a přípravou na budoucí povolání, nikoli však dobou zaměstnání ve smyslu ustanovení § 41 odst. 1 písm. f) zákona č. 100/1988 Sb.

V odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně navrhovatel namítal, že v uvedeném období se

připravoval na pracovní uplatnění jako student konzervatoře a započtení jeho činnosti v orchestru této konzervatoře pro nárok na důchod za výsluhu let mu náleží ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 100/1988 Sb.

Nejvyšší soud České republiky svým rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a o nákladech odvolacího řízení rozhodl tak, že se jejich náhrada žádnému z účastníků nepřiznává.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Sb. občan nárok na důchod za výsluhu let, jestliže byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na tento důchod jako umělec v pracovním poměru uvedeném v odstavci 2 uvedeného ustanovení a skončil toto zaměstnání. V § 40 odst. 2 citovaného zákona je podrobně stanoveno, kdo je umělcem pro účely poskytování důchodu za výsluhu let. Základní podmínkou pro vznik nároku na důchod za výsluhu let umělce je tedy jeho zaměstnání po dobu potřebnou pro nárok na tento důchod v pracovním poměru. Pojem pracovního poměru je vymezen v ustanovení § 27 a násl. zák. práce. Podle ustanovení § 27 odst. 1 zák. práce pracovník v pracovním poměru se podílí svou prací za mzdu podle pokynů organizace na plnění jejích úkolů. Podle ustanovení § 27 odst. 2 zák. práce pracovní poměr se zakládá smlouvou mezi organizací a pracovníkem.

Z provedeného dokazování soudem prvního stupně vyplývá, že u navrhovatele o takovýto případ nešlo. Nebylo zjištěno a navrhovatel ani netvrdí, že jeho činnost v orchestru pražské konzervatoře v období od 1. 9. 1954 do 30. 6. 1959 byla vykonávána na základě smlouvy mezi ním a organizací za mzdu v pracovním poměru. Jeho účast v tomto orchestru byla součástí povinné přípravy na budoucí povolání; byla tedy součástí výuky na konzervatoři a neměla znaky pracovního poměru. Navrhovateli proto nevznikl nárok na důchod za výsluhu let ve smyslu ustanovení § 40 a násl. zákona č. 100/1988 Sb., neboť vzhledem k prokázané době zaměstnání jen v délce 28 roků a 113 dnů nesplňuje podmínku doby 30 roků zaměstnání potřebnou pro nárok na tento důchod podle ustanovení § 41 odst. 1 písm. f) téhož zákona.

Na tomto závěru nemůže ničeho měnit ani odkaz navrhovatele na ustanovení § 8 odst. 1 písm. f) zákona č. 100/1988 Sb., podle něhož se zaměstnáním rozumí též studium po skončení povinné školní docházky. Navrhovatel totiž přehlíží, že pro vznik nároku na důchod za výsluhu let umělce podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Sb. je rozhodná jen doba zaměstnání vykonávaná v pracovním poměru v některém z uměleckých oborů uvedených taxativně v ustanovení § 40 odst. 2 uvedeného zákona, a to v délce stanovené v § 41 tohoto zákona. Splnění podmínky potřebné doby takového druhu zaměstnání nelze proto nahradit některým z jiných druhů zaměstnání uvedených v ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) až f) zákona č. 100/1988 Sb.

Vzhledem k uvedenému tedy soud prvního stupně nepochybil, když přezkoumávané rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení potvrdil. Věcně správně rozsudek soudu prvního stupně byl proto podle ustanovení § 219 o. s. ř. odvolacím soudem potvrzen.

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanoveními § 224 odst. 1, § 250k odst. 1 a § 250l.